

Bryssel, 10. kesäkuuta 2026
(OR. en)

10392/26

POLGEN 160

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	Neuvoston 18 kuukauden ohjelma (1. heinäkuuta 2026 – 31. joulukuuta 2027)

Irlannin, Liettuan ja Kreikan puheenjohtajakolmikon ohjelmaehdotus

I JOHDANTO

Moninaisuudessaan yhtenäinen – kolme kolkkaa, yksi kompassi

Tämän puheenjohtajakolmikon edustamat jäsenvaltiot ulottuvat maantieteellisesti aina Irlannin Atlantin-puoleiselta rannikolta itämerellisen Liettuan kautta Välimeren porteille Kreikkaan, mikä kuvastaa Euroopan yhdentymishankkeen vahvuutta ja sen ydintä: erilainen historia, eri kokemukset ja näkemykset yhtyvät kaikessa moninaisuudessaan ja muodostavat jaetun vastuun ja yhteisen tarkoituksen.

Maantieteellinen tasapaino ei ole vain symboliikkaa: se heijastaa unionia tänä päivänä muovaavaa todellisuutta ja lujittaa Euroopan kollektiivista kykyä luoda yhteyksiä ja reagoida rakentavasti maailmanlaajuisiin haasteisiin. Yhdessä puheenjohtajakolmikko muuntaa tämän monimuotoisuuden koheesioksi ja varmistaa, että unionin toimet pysyvät päättäväisinä, tasapainoisina, kohdennettuina ja aidosti eurooppalaisina.

Kolmikko sitoutuu ohjaamaan Euroopan unionin neuvoston työtä tilanteessa, jossa haasteet ja geopoliittinen paine ovat ennennäkemättömiä. Erityisesti Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on Euroopan unionille eksistentiaalinen haaste. Ongelmana on myös Lähi-idän tilanne, muun muassa Israelin ja Palestiinan välinen konflikti, sekä sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestyksen rapautuminen. Näillä kaikilla on monialaisia vaikutuksia EU:n toimintapoliittiseen ohjelmaan.

Sen varmistamiseksi, että unionilla on tarvittavat resurssit käsitellä näitä strategisia pitkän aikavälin kysymyksiä ja prioriteetteja ja vastata tehokkaasti myös uusiin haasteisiin, puheenjohtajakolmikko asettaa etusijalle monivuotisen rahoituskehysten ja sen alakohtaiset ehdotukset, joilla on tarkoitus kattaa unionin tarpeet vuosina 2028–2034.

II VAPAA JA DEMOKRAATTINEN EUROOPPA

Eurooppalaisten arvojen vaaliminen unionissa

Eurooppalaisten arvojen turvaaminen on edelleen keskeisessä asemassa vahvan, selviytymiskykyisen ja yhtenäisen Euroopan kannalta. Perusarvojen, oikeusvaltioperiaatteen, demokratian, ihmisarvon, vapauden, tasa-arvon ja ihmisoikeuksien, myös vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien, kunnioittaminen on unionin kulmakivi, joka tukee keskinäistä luottamusta ja tehokkaita maailmanlaajuisia toimia.

Sosiaalisen yhteenkuuluvuuden, sukupuolten tasa-arvon ja yhtäläisten mahdollisuuksien edistäminen on puheenjohtajakolmikron horisontaalinen prioriteetti.

Demokratioiden selviytymiskykyä vahvistetaan lisäämällä kansalaisten osallistumismahdollisuuksia, tunnustamalla kansalaisyhteiskunnan keskeinen rooli ja suojelemalla vapaita, riippumattomia ja moniarvoisia tiedotusvälineitä sekä toteuttamalla päättäväisiä toimia disinformaation, vihapuheen ja ulkomaisen tiedonmanipuloinnin ja häirinnän torjumiseksi, mukaan lukien historiallisten tosiseikkojen vääristäminen.

Puheenjohtajakolmikko tukee eurooppalaisen demokratian kilven täytäntöönpanoa osana näitä toimia kiinnittäen erityistä huomiota demokratioiden selviytymiskyvyn eurooppalaisen keskuksen työhön. Kolmikko aikoo jatkaa vahvoja toimia jakautumista, radikalisoitumista, terrorismia, väkivaltaisia ääriliikkeitä, rasismia, antisemitismia, muslimivihaa ja muukalaisvihaa vastaan.

Puheenjohtajakolmikko aikoo edelleen edistää yhdentymistä, monimuotoisuutta kulttuurin ja urheilun piirissä sekä luovaa ilmaisua ja yhteistyötä. Näillä on tärkeä rooli demokratian ja eurooppalaisten arvojen edistämisessä.

Kolmikko pyrkii suojelemaan kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksia, edistämään oikeussuojan yleistä saatavuutta ja lapsiystävällisiä oikeusjärjestelmiä kaikkialla unionissa. Se aikoo erityisesti keskittyä suojelemaan alaikäisiä verkkoympäristössä muun muassa torjumalla verkkovälitteistä lapsiin kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa. Se pyrkii vahvistamaan oikeusvaltioperiaatteen toteutumista ja turvaamaan demokraattiset instituutiot muun muassa mekanismeilla, joilla puututaan oikeuslaitosta heikentäviin toimiin. Oikeuslaitoksen riippumattomuus pyritään turvaamaan ja avointa kansalaisviestintää tehostamaan, jotta luottamusta demokraattisiin instituutioihin ja Eurooppa-hankkeen legitimiyyttä voidaan vahvistaa.

III VAHVA JA TURVALLINEN EUROOPPA

Kunnianhimoinen laajentuminen

EU:n laajentuminen on geostrategisesti tärkeää rauhan, turvallisuuden, vakauden ja vaurauden varmistamiseksi koko Euroopassa. Uusi geopoliittinen todellisuus, jota leimaa Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan, korostaa laajentumisprosessin edistämisen merkitystä.

Puheenjohtajakolmikko aikoo hyödyntää liittymisneuvottelujen dynamiikkaa edistääkseen kunnianhimoisesti kumppaneidensa etenemistä kohti EU-jäsenyyttä Kööpenhaminan kriteerien sekä vakiintuneiden periaatteiden ja menetelmien mukaisesti.

Se aikoo varmistaa kaikkien ehdokkaiden ja mahdollisten ehdokkaiden tasapainoisen ja oikeudenmukaisen kohtelun ja säilyttää samalla tehokkaan, uskottavan, ennakoitavan ja ansioihin perustuvan lähestymistavan. Tässä yhteydessä puheenjohtajakolmikko tukee voimakkaasti Ukrainan, Moldovan tasavallan sekä Länsi-Balkanin ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden etenemistä kohti EU-jäsenyyttä.

Se jatkaa työtä sisäisen perustan luomiseksi ja valmistelee uudistuksia laajentunutta unionia varten Granadan julistuksen mukaisesti.

Johdonmukainen ja vaikuttava ulkoinen toiminta

Puheenjohtajakolmikko edistää Euroopan unionia maailmanlaajuisesti sitoutuneena ja vastuullisena toimijana, joka on sitoutunut tukemaan kansainväliseen oikeuteen, kuten YK:n peruskirjaan, YK:n merioikeusyleissopimukseen (UNCLOS) ja kansainväliseen humanitaariseen oikeuteen, perustuvaa kansainvälistä järjestystä. Vahvistaakseen edelleen Euroopan unionin roolia maailmanlaajuisena toimijana puheenjohtajakolmikko tukee YK:n keskeistä roolia. Se edistää molempia osapuolia hyödyttäviä maailmanlaajuisia kumppanuuksia kestävän ja ennakoitavan kehitysyhteistyön ja humanitaarisen avun kautta Team Europe- ja Global Gateway -lähestymistapojen mukaisesti. Puheenjohtajakolmikko tukee ja edistää EU:n roolia humanitaarisiin periaatteisiin perustuvan avun antamisessa humanitaarista apua koskevan eurooppalaisen konsensuksen mukaisesti.

Puheenjohtajakolmikko vahvistaa horjumattoman tukensa Ukrainalle kaikissa eri ulottuvuuksissa, mukaan lukien poliittinen, taloudellinen, sotilaallinen, energia-, taloudellinen ja humanitaarinen tuki, noudattaen EU:n pitkän aikavälin sitoumusta kattavaan, oikeudenmukaiseen ja kestäväan rauhaan Ukrainassa ja Euroopassa niin, että samalla varmistetaan Ukrainan itsenäisyys, suveriniteetti, alueellinen koskemattomuus sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä ja sekä sen jälleenrakentaminen. Yksi puheenjohtajakolmikron tärkeimmistä prioriteeteista on varmistaa kestävä ja ennakoitavissa oleva rahoitustuki Ukrainalle myös vuoden 2027 jälkeen.

Puheenjohtajakolmikko pyrkii takaamaan täyden vastuuvollisuuden sotarikoksista ja muista vakavimmista rikoksista, joihin Venäjä ja Valko-Venäjä ovat Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan yhteydessä syyllistyneet. Pakotteita aiotaan myös edelleen tiukentaa ja niiden kiertämistä torjua.

Kolmikko aikoo myös edistää tehokasta monenvälisyyttä ja kestäväa kehitystä muun muassa vahvistamalla YK-järjestelmän puitteissa ja sen virastojen, rahastojen ja ohjelmien välillä tehtävää yhteistyötä EU:n prioriteettien ja arvojen mukaisesti.

Yhteisten tavoitteiden edistämiseksi ja konkreettisten tulosten aikaansaamiseksi puheenjohtajakolmikko painottaa erityisesti yhteistyön syventämistä globaalien kumppanien kanssa sekä kahdenvälisesti että kansainvälisissä ja alueellisissa järjestöissä.

Vahva keskittyminen kriisien ja konfliktien ehkäisemiseen ja niihin vastaamiseen sekä rauhanvälitykseen on edelleen olennaisen tärkeää sekä maailmanlaajuisen vakauden että Euroopan turvallisuuden kannalta. Puheenjohtajakolmikko kannustaa parantamaan tilannetietoisuutta ja lisäämään aktiivista osallistumista, sillä ne ovat keskeisiä tekijöitä maailmanlaajuisen vakauden ja Euroopan turvallisuuden takaamisessa.

Puheenjohtajakolmikko toteaa, että vakauden vahvistaminen EU:n itäisessä ja eteläisessä naapurustossa edistää suoraan Euroopan turvallisuutta, ja pitää yhteistyön tiivistämistä kumppanimaiden kanssa yhtenä asialistansa ensisijaisena strategisena kulmakivenä.

Puheenjohtajakolmikko pyrkii vahvistamaan itäistä naapuruuspolitiikkaa jatkamalla yhteistyötä asiaankuuluvien kumppanimaiden kanssa ja itäisen kumppanuuden kautta. Tavoitteena on tehostaa demokratioiden selviytymiskykyä, uudistusprosesseja ja alueellista yhteistyötä.

Suhteiden vahvistaminen eteläiseen naapurustoon on keskeinen prioriteetti, jossa on keskeistä Välimeren sopimuksen tehokas täytäntöönpano ja räätälöity yhteistyö alueellisiin haasteisiin vastaamiseksi. Puheenjohtajakolmikko pyrkii syventämään yhteistyötä tämän alueen kumppanien kanssa vakauden, turvallisuuden, vaurauden ja kestävä kehityksen edistämiseksi.

Rauhan, vakauden ja turvallisuuden edistäminen Lähi-idässä on edelleen yksi EU:n ulkoisen toiminnan tavoitteista. Keskiössä on Israelin ja Palestiinan välisen konfliktin kokonaisvaltainen, oikeudenmukainen ja kestävä ratkaisu, jonka perustana on kahden valtion malli.

Puheenjohtajakolmikko tukee diplomaattisia aloitteita, humanitaarista apua, liennytysoimia, jälleenrakentamista ja kattavan, oikeudenmukaisen ja kestävä rauhan tavoittelua asiaa koskevien YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien mukaisesti.

Kolmikko jatkaa vahvojen transatlanttisten suhteiden ylläpitämistä ja edistää vakaita, jatkuvia ja molempia osapuolia hyödyttäviä suhteita Amerikan yhdysvaltoihin. Tämä toteutuu muun muassa jatkamalla EU:n ja Yhdysvaltojen yhteisen julkilausuman täytäntöönpanoa ja tekemällä yhteistyötä taloudellisen turvallisuuden alalla sekä varmistamalla vakaa ja ennakoitava ympäristö kansalaisille ja yrityksille. Puheenjohtajakolmikko pitää tärkeänä yhteisiin demokraattisiin arvoihin ja yhteisiin etuihin perustuvaa häiriönsietokykyistä strategista kumppanuutta Kanadan kanssa.

EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan myönteisten suhteiden edistäminen ja tukeminen on edelleen puheenjohtajakolmikron asialistan kärjessä. Kolmikko jatkaa tehostetun yhteistyön uudistetun ohjelman työstämistä yhteisten etujen ja voimassa olevien sopimusten täysimääräisen, oikea-aikaisen ja tarkan täytäntöönpanon pohjalta.

Arktisen alueen strategisen merkityksen kasvaessa puheenjohtajakolmikko aikoo varmistaa unionin vahvemman roolin kasvun edistämisessä ja kattavan turvallisuuden tarjoamisessa arktisella alueella ja sen lähitienoilla, myös vastatakseen Venäjän ja Kiinan asettamiin haasteisiin.

Puheenjohtajakolmikko aikoo edelleen lujittaa ja syventää EU:n strategista painotusta, läsnäoloa, näkyvyyttä ja toimia, myös indopasifisen alueen kanssa käytävää kauppaa, panemalla täytäntöön EU:n indopasifista aluetta koskevan strategian ja tehostamalla yhteistyötä alueellisten järjestöjen kanssa, erityisesti kehittämällä EU:n ja Kaakkois-Aasian maiden yhteistyöjärjestön (Asean) suhdetta kokonaisvaltaiseksi strategiseksi kumppanuudeksi.

Suhteita Latinalaiseen Amerikkaan ja Karibian alueeseen vahvistetaan edelleen poliittisen vuoropuhelun, oikeudellisen ja lainvalvontayhteistyön, taloudellisen yhteistyön, investointien sekä alueellisen yhdentymisen ja kestävän kehityksen tukemisen avulla.

Puheenjohtajakolmikko pyrkii vahvistamaan EU:n suhteita Afrikkaan muun muassa EU:n ja Afrikan unionin strategisen kumppanuuden kautta.

Se kehittää edelleen EU:n ja ETA:n EFTA-maiden välisiä suhteita, jotta voidaan varmistaa sisämarkkinoiden moitteeton toiminta ja niiden syventäminen.

Kestävän kehityksen edistäminen ja kestävän kehityksen tavoitteiden täytäntöönpano ovat edelleen keskeisellä sijalla EU:n ulkoisessa toiminnassa. Erityistä huomiota kiinnitetään ilmastokestävyyteen ja haavoittuviin kumppaneihin, kuten vähiten kehittyneisiin maihin ja pieniin kehittyviin saarivaltioihin.

Alueiden välisiä yhteyksiä tuetaan myös siksi, että ne puolestaan edistävät kestävästä kasvusta ja häiriönsietokykyisiä maailmanlaajuisia kumppanuuksia.

Turvallisuus- ja puolustusalan strategiset toimet

Puheenjohtajakolmikko aikoo tukea EU:n yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP) kehittämistä ja tehokasta täytäntöönpanoa, mukaan lukien siviilioperaatiot, jotka ovat keskeinen osa unionin kykyä hallita kriisejä ja vastata uhkiin, kehittää selviytymiskykyä ja suojella EU:n etuja maailmanlaajuisesti.

Puheenjohtajakolmikko aikoo aktiivisesti tukea EU:n keskeisten turvallisuus- ja puolustusaloitteiden edistämistä muun muassa seuraavin keinoin:

- puolustuskykyjen kiireellinen vahvistaminen ottaen huomioon puolustusvalmiuden tiekartta 2030 ja sen lippulaivahankkeet
- strategisen infrastruktuurin suojelu
- tehostetut valmiuksien kehittämistoimet erityisesti itäisellä sivustalla, jotta voidaan lujittaa unionin turvallisuutta ja puolustusta sekä sen kykyä vastata tehokkaasti nykyisiin ja uusiin uhkiin
- turvallisuus- ja puolustuskumppanuudet ja turvallisuus- ja puolustusalan yhteistyö samanmielisten kumppanien kanssa.

Puheenjohtajakolmikko aikoo edistää EU:n ja Naton osallistavaa ja molempia osapuolia hyödyttävää yhteistyötä noudattaen täysin perussopimuksissa määrättyjä ja Eurooppa-neuvoston vahvistamia periaatteita, rajoittamatta kuitenkaan tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikan erityisluonnetta ja ottaen kaikkien jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusedut huomioon.

Kolmikko pyrkii parantamaan Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan (EDTIB) häiriönsietokykyä ja kilpailukykyä kokonaisvaltaisen 360 asteen lähestymistavan avulla. Näin edistetään vahvempien, yhdennetympien ja tehokkaampien puolustusalan sisämarkkinoiden luomista ja parannetaan EU:n pitkän aikavälin turvallisuutta, innovointia ja teollisia valmiuksia koko unionissa.

Sotilaallisen liikkuvuuden parantaminen EU:ssa ja sen ulkopuolella on edelleen ensisijainen tavoite, johon pyritään muun muassa kohdennetuilla investoinneilla liikenneinfrastruktuuriin ja sen häiriönsietokykyyn. Puheenjohtajakolmikko tekee yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa poistaakseen olemassa olevia esteitä ja parantaakseen sotilashenkilöstön, -kaluston ja -voimavarojen nopeaa ja turvallista liikkumista.

Puheenjohtajakolmikko pyrkii varmistamaan, että Euroopalla on täysin toimintakykyiset, häiriönsietokykyiset ja suvereenit avaruusvalmiudet. Se aikoo tukea pyrkimyksiä suojella ja kehittää riippumattomia avaruusjärjestelmiä ja riippumatonta avaruusinfrastruktuuria ja toteaa niiden olevan ratkaisevassa asemassa turvallisuuden, puolustuksen ja kriittisten siviilisovellusten kannalta.

Kolmikko aikoo vahvistaa EU:n taloudellista turvallisuutta, vähentää haitallisia korkean riskitason riippuvuuksia sekä monipuolistaa strategisia toimitusketjuja ja turvata ne muun muassa merellistä turvallisuutta parantamalla.

Puheenjohtajakolmikko aikoo tehostaa toimiaan fyysisten, kyber- ja hybridiuhkien, kuten ulkomaisen tiedonmanipuloinnin ja häirinnän, torjumiseksi. Sisäisen turvallisuuden strategian (ProtectEU) täytäntöönpanoa jatketaan etenemissuunnitelmana, jolla suojellaan unionia ja sen kansalaisia heidän turvallisuuteensa kohdistuvilta uhkilta. Sillä tuetaan tilannetietoisuuden sekä pelote-, varautumis-, seuranta- ja reagointivalmiuksien parantamista demokraattisten instituutioiden ja kriittisen infrastruktuurin suojelemiseksi, mukaan lukien merenkulun häiriönsietokyky ja yhteiskunnan selviytymiskyky.

Puheenjohtajakolmikko aikoo edistää yhdenmukaista lähestymistapaa, jossa yhdistyvät luotettava ja eettinen tekoälyn käyttöönotto, datasuvereniteetti ja kyberturvallisuusresilienssi. Se aikoo edistää kehitteillä olevien teknologioiden turvallista ja vastuullista käyttöä turvallisuus- ja puolustusalailla.

Näiden prioriteettien mukaisesti puheenjohtajakolmikko aikoo vahvistaa turvallisuutta ja luottamusta eurooppalaista digitaalista ekosysteemiä kohtaan. Samalla se aikoo parantaa vastuullisia hallintopuitteita digitalisaatioon liittyvien turvallisuusriskien lieventämiseksi.

Kokonaisvaltainen lähestymistapa maahanmuuttoon

Puheenjohtajakolmikko toteaa, että on varmistettava täysimittaisesti ja tehokkaasti toimiva yhteinen turvapaikka- ja muuttoliikejärjestelmä muun muassa soveltamalla tehokkaasti ja täysimääräisesti muuttoliike- ja turvapaikkasopimusta ja varmistamalla tasapaino vastuun ja solidaarisuuden välillä.

Puheenjohtajakolmikko aikoo keskittyä työssään vakaaseen, oikeudenmukaiseen ja tehokkaaseen turvapaikkajärjestelmään, joka takaa suojelun sitä tarvitseville ja estää samalla EU:n sääntöjen väärinkäytön.

Se aikoo tehostaa toimia laittoman muuttoliikkeen ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi sekä torjua muuttoliikkeen välineellistämistä ja käyttämistä aseena, koska tällainen toiminta on hybridiuhka ja vakava haaste unionin turvallisuudelle ja vakaudelle.

Puheenjohtajakolmikko pyrkii varmistamaan oikeudenmukaisen, vankan ja tehokkaan EU:n yhteisen palauttamispolitiikan, jossa keskitytään varmistamaan palautusten ja uudelleenkotouttamisen kestävyys vahvistamalla yhteistyötä lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa. Tähän sisältyy EU:n käytössä olevien vipuvaikutusten ja kannustimien tehokkaampi käyttö perusoikeuksia ja ihmisarvoa täysimääräisesti kunnioittaen. Puheenjohtajakolmikko aikoo myös edistää nykYTEknologioiden käyttöä muuttoliikkeen ja turvapaikka-asioiden hallinnassa parantaakseen sen tehokkuutta parantamiseksi ja virtaviivaistaakseen prosesseja.

Puheenjohtajakolmikko tukee toimivaa Schengen-aluetta, jotta henkilöiden esteetön vapaa liikkuvuus ja sen yhteiskunnille ja talouksille tuomat hyödyt voidaan säilyttää. Turvallisen Schengen-alueen luomiseksi puheenjohtajakolmikko tukee EU:n ulkorajojen vahvaa ja tehokasta valvontaa yhdenmetyt rajaturvallisuuden periaatteiden mukaisesti sekä välttämättömiä korvaavia yhteistyötoimia. Tätä varten puheenjohtajakolmikko kannattaa sekä kansallisella että unionin tasolla pragmaattista ja varovaista lähestymistapaa, jossa otetaan huomioon kasvavat turvallisuushaasteet ulkorajoilla ja EU:n ulkopuolella. Tähän sisältyy muun muassa jäsenvaltioiden rajavalvontavalmiuksien lujittaminen ja Frontexin vahvistaminen sen koordinoititehtävissä ja operatiivisen avun tehtävissä. Kehittyneitä teknologisia ratkaisuja, kuten droonien käyttöä ja niiden torjuntakykyä sekä valvonta- ja analyysivälineitä, on tarkoitus edelleen kehittää ja hyödyntää ulkorajoilla. Puheenjohtajakolmikko aikoo asettaa etusijalle toimet, joilla varmistetaan tietojärjestelmien täysi yhteentoimivuus ja vahvempi EU:n viisumipolitiikka.

Muuttoliikkeen ulkoinen ulottuvuus säilyy keskeisenä prioriteettina. Puheenjohtajakolmikko aikoo vahvistaa kattavaa yhteistyötä kolmansien maiden kanssa muun muassa innovatiivisten ratkaisujen ja räätälöityjen kumppanuuksien avulla perusoikeuksia täysimääräisesti kunnioittaen. Se pitää erittäin tärkeänä kumppanuuksien kehittämistä ja yhteistyön vahvistamista keskeisten Välimeren, Afrikan, Lähi-idän ja Kaakkois-Aasian maiden kanssa ja eri muuttoreittien varrella koko reitin kattavan lähestymistavan mukaisesti, jotta muuttoliikkeeseen liittyviin haasteisiin voidaan vastata molempia osapuolia hyödyttävällä tavalla.

Puheenjohtajakolmikko aikoo myös kehittää laillisia muuttoväyliä jäsenvaltioiden työvoimapulaan puuttumiseksi osana EU:n osaamishjelmaa, erityisesti kehittämällä kolmansien maiden kanssa EU:n osaamiskumppanuuksia, jotka myös tehostavat palauttamisyhteistyötä.

Puheenjohtajakolmikko aikoo tukea unionin kilpailukykyä ja vaurautta edistävää laillista ja hallittua EU:hun suuntautuvaa muuttoliikettä.

Puheenjohtajakolmikko aikoo myös tehostaa toimia sekä muuttajien salakuljetuksen että ihmiskaupan torjumiseksi edistämällä koordinoituja EU:n aloitteita ja tehostamalla yhteistyötä kansainvälisten kumppaneiden kanssa. Nämä toimet toteutetaan täysin kansainvälisen oikeuden mukaisesti ja suojellen muuttajien henkeä ja oikeuksia.

Turvallisuutemme vahvistaminen ja kansalaistemme suojele

Puheenjohtajakolmikko aikoo parantaa energiaturvallisuutta ja energia-alan häiriönsietokykyä muun muassa panemalla täytäntöön REPowerEU-suunnitelman ja välttämällä luomasta uusia strategisia riippuvuuksia. Etusijalle asetetaan toimitusvarmuus, suvereniteetti ja kohtuuhintaisuus, tuetaan vihreän teollisuuden kasvua ja edistetään energiaan ja kriittiseen infrastruktuuriin, myös kriittiseen meri-infrastruktuuriin, tehtäviä investointeja, parannetaan varautumis-, seuranta- ja korjausvalmiuksia sekä suojaudutaan uusilta uhkilta. Myös ydinturvallisuusriskejä, jotka liittyvät haastavaan turvallisuusympäristöön EU:n naapurustossa, pyritään lieventämään.

Puheenjohtajakolmikko pyrkii varmistamaan kohtuulliset ja kestävät energian hinnat, jotka ovat talouden häiriönsietokyvyn, kilpailukyvyn ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden kulmakivi kaikkialla unionissa. Ottaen huomioon markkinoiden jatkuvan epävakauden ja energiasiirtymän vaatimukset se asettaa etusijalle energiahuollon paremman häiriönsietokyvyn ja monipuolistamisen, energiaturvallisuuden tehostamisen, ulkoisten riippuvuuksien vähentämisen ja alueellisen yhteistyön edistämisen. Uusiutuvien energialähteiden nopeutettua käyttöönottoa tuetaan erityisesti alueilla, joilla on hyvät mahdollisuudet hyödyntää aurinko- ja tuulienergiaa. Myös energian varastointiin ja verkkojen nykyaikaistamiseen järjestelmän joustavuuden varmistamiseksi tehtäviä investointeja tuetaan. Lisäksi pyritään vahvistamaan energian sisämarkkinoita siirryttäessä kohti todellista energiaunionia, lisäämään hintojen läpinäkyvyyttä sekä edistämään kehittyvien teknologioiden integrointia. Haavoittuvia kuluttajia ja yrityksiä, myös energiaintensiivisiä teollisuudenaloja, on samalla suojeltava liiallisilta hintavaihteluilta, säilyttäen kuitenkin hiilestä irtautumista koskevat tehokkaat markkinasignaalit.

Puheenjohtajakolmikko aikoo vahvistaa selviytymiskykyä sekä valmiuksia ja kykyä ehkäistä kriisejä ja varautua ja reagoida niihin kaikki vaarat ja koko yhteiskunnan kattavan lähestymistavan avulla, jossa varaudutaan luonnonkatastrofeihin, konflikteihin, terveysuhkiin sekä kyber- ja hybridiuhkiin. Puheenjohtajakolmikko tukee varautumisunionistrategiaa koskevaa käynnissä olevaa työtä.

Kolmikko aikoo vahvistaa kriittisen infrastruktuurin, kuten maksutoimintojen sekä digitaalisen ja meri-infrastruktuurin, häiriönsietokykyä keskeisiin ja tärkeisiin toimijoihin (tarkistettu verkko- ja tietoturvadirektiivi) ja kriittisiin toimijoihin (kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskeva direktiivi) kohdistuvien fyysisten ja digitaalisten uhkien osalta, tehdä kattavia riskinarviointeja ja parantaa monialaista koordinoitua keskeisten palvelujen jatkuvuuden varmistamiseksi.

Puheenjohtajakolmikko sitoutuu vahvistamaan lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten yhteistyötä niiden pyrkiessä pitämään Euroopan turvallisena ja ylläpitämään oikeusvaltioperiaatetta. Se tukee tehokasta yhteistyötä, yhteisiä operaatioita ja tietojenvaihtoa, myös rajojen yli. Vastauksena rikollisuuden muuttuviin suuntauksiin ja uusiin teknologioihin puheenjohtajakolmikko pyrkii vahvistamaan lainvalvonta- ja oikeudellista yhteistyötä kolmansien maiden kanssa sekä vahvistamaan asiaankuuluvien EU:n virastojen ja elinten voimavaroja entisestään.

Puheenjohtajakolmikko aikoo tehostaa toimia vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi hajottamalla ihmisten salakuljetusta harjoittavia verkostoja ja torjumalla huumekauppaa, salakuljetusta ja muunlaista rajatylittävää rikollisuutta. Se aikoo tukea EU:n rajojen turvaamiseksi toteutettavia toimia. Nykyaikaisten tietoteknisten välineiden ja uusien teknologioiden, kuten tekoälyn, avulla pyritään parantamaan rikollisverkostojen paljastamista ja niitä koskevaa tiedonkeruuta sekä niiden hajottamisen operatiivista tehokkuutta.

Puheenjohtajakolmikko aikoo painottaa erityisesti varautumista ja kulttuuriperinnön suojelua, mukaan lukien suojautuminen ilmastonmuutoksen vaikutuksilta, sekä kulttuuriomaisuutta ja -laitoksia koskevia ennaltaehkäisy-, varautumis- ja elpymisstrategioita.

Terveysturvallisuutta ja terveysjärjestelmän häiriönsietokykyä vahvistetaan tehostamalla varautumista, ennaltaehkäisyä ja kansanterveyden, myös mielenterveyden, suojelua.

Puheenjohtajakolmikko uskoo myös, että sosiaalisen turvallisuuden vahvistaminen muun muassa vastaamalla väestökehityksen haasteisiin parantaa yhteiskunnan selviytymiskykyä pitkän aikavälin muutosten näkökulmasta.

Kolmikko pitää erittäin tärkeänä lasten suojelemista haitalliselta ja manipuloivalta verkkosisällöltä ja -käytännöiltä sekä suojausmekanismien vahvistamista tarjoamalla turvallisempia verkkokokemuksia.

Puheenjohtajakolmikko aikoo parantaa kansalaisten suojelua vahvistamalla EU:n ulkopuolella tehtävää konsuliyhteistyötä, parantamalla koordinoitua niin jäsenvaltioiden välillä kuin EU:n edustustojen kanssa sekä käyttämällä digitaalisia välineitä tehokkaan avun antamiseksi kriisitilanteissa.

Puheenjohtajakolmikko aikoo vahvistaa Euroopan elintarviketurvaa entisestään parantamalla koko elintarvikeketjun häiriönsietokykyä ja varmistamalla turvallisten ja kohtuuhintaisten elintarvikkeiden luotettavan saatavuuden, myös kriisiaikoina.

IV VAURAS JA KILPAILUKYKYINEN EUROOPPA

Vahvemman ja vauraamman unionin rakentaminen

Puheenjohtajakolmikko aikoo saattaa päätökseen työn unionin tarpeita vuosina 2028–2034 vastaavan monivuotisen rahoituskehityksen laatimiseksi. Uuden pitkän aikavälin talousarvion tarkoituksena on antaa EU:lle tarvittavat resurssit, jotta se voi käsitellä pitkän aikavälin strategisia tavoitteitaan ja prioriteettejaan ja vastata tehokkaasti uusiin haasteisiin tulevana vuosina.

Kilpailukykyyn vahvistaminen

Puheenjohtajakolmikko aikoo edistää sisämarkkinastrategian täytäntöönpanoa kunnianhimoisesti ja sen kaikissa ulottuvuuksissa yhden Euroopan yhden markkinat -ohjelman mukaisesti. Se muistuttaa olevansa sitoutunut työskentelemään esteiden poistamiseksi, jotta voidaan varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset ja tuottaa käytännön hyötyjä yrityksille, erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yrityksille), viranomaisille, kuluttajille ja työntekijöille. Se aikoo jatkossakin asettaa etusijalle sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon valvonnan ja yhdenmukaisen täytäntöönpanon sekä EU:n yksinkertaistamis- ja paremman sääntelyn agendan. Tavoitteena on vähentää sääntely- ja hallinnollista taakkaa, varmistaa, että uudet EU:n aloitteet ovat paremman sääntelyn periaatteiden mukaisia, ja vahvistaa kilpailukykyä.

Puheenjohtajakolmikko pyrkii edelleen kehittämään ja syventämään säästö- ja investointiunionia ja edistämään yhdentyneempiä pääomamarkkinoita ja toimivaa pankkisektoria kaikkialla EU:ssa, jotta saataisiin liikkeelle julkista ja yksityistä pääomaa, vahvistettaisiin unionin pitkän aikavälin rahoitusvakautta ja edistettäisiin unionin kilpailukykyä. Etusijalla ovat jatkossakin unionin toimet veropetosten ja veronkierron torjumiseksi, jotta veropohjan rapautumiseen ja voitonsiirtoihin (BEPS) liittyviä riskejä voitaisiin ehkäistä EU:n ja kansainvälisellä tasolla.

Kolmikko aikoo pääasiassa kehittää pääomamarkkinoita laajeneviin yrityksiin investoimista varten, jotta innovatiiviset yritykset voivat saada tarvitsemaansa rahoitusta kasvaakseen, innovoidakseen ja laajentaakseen toimintaansa sisämarkkinoilla ja maailmanlaajuisesti.

Puheenjohtajakolmikko aikoo hyödyntää EU:n taloudellisen turvallisuuden strategiaa edistämällä asiaankuuluvia EU:n välineitä ja kumppanuuksia unionin turvallisuuden ja taloudellisten etujen suojelemiseksi samalla kun säilytetään avoimuus ja sisämarkkinoiden eheys. Tältä osin se pitää keskiössä unionin haavoittuvuuden vähentämisen strategisten suuririskisten ulkoisten riippuvuuksien osalta herkillä aloilla sekä strategisten toimitusketjujen monipuolistamisen ja turvaamisen unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, säilyttäen samalla avoimuuden ja sisämarkkinoiden eheyden.

Puheenjohtajakolmikko aikoo edistää avointa ja sääntöpohjaista kauppajärjestelmää, joka vahvistaa EU:n talouden häiriönsietokykyä, tukee markkinoiden monipuolistamista ja varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset. Puheenjohtajakolmikko on edelleen sitoutunut WTO:n uudistamiseen, myös tehokkaan riitojenratkaisujärjestelmän palauttamiseen. EU:n vapaakauppasopimusverkoston laajentamista ja täytäntöönpanoa on tarkoitus jatkaa. Puheenjohtajakolmikko pitää tullialaa toimivien sisämarkkinoiden ja kaupan sekä salakuljetuksen torjuntatoimien ja rajaturvallisuuden yhtenä pilarina. Kolmikko aikoo varmistaa tulliuudistuksen täytäntöönpanon jatkamisen ja siirtymisen kohti digitalisoitua ja datavetoista tullialaa ja nykyaikaistettuja tullimenettelyjä EU:ssa.

Puheenjohtajakolmikko on sitoutunut edistämään kestävää ja selviytymiskykyistä maatalousalaa, joka varmistaa jatkossakin elintarviketurvan tulevaisuudenkestävien elintarvikejärjestelmien avulla. Se myös korostaa, että maaseutuyhteisöjä ja -viljelijöitä on tuettava erityisesti maaseutualueilla, joilla ilmatorisken on suuri, ja että on vastattava aavikoitumisen, maaperän huonontumisen ja kuivuuden aiheuttamiin kiireellisiin haasteisiin kiinnittäen erityistä huomiota vesiresilienssi-strategiaan. Kolmikko panee merkille myös metsien merkityksen ilmastonmuutoksen hillitsemisessä ja siihen sopeutumisessa sekä kestävien uusiutuvien puutuotteiden tarjoamisessa rakennetun ympäristön hiilestä irtautumiseksi. Tavoitteena on lisäksi kala- ja äyriäisala, joka tukee paitsi kestävyyttä ja häiriönsietokykyä kaikilla kalastus- ja vesiviljelyaloilla, samalla myös rannikkoalueiden maaseutuyhteisöjä.

Puheenjohtajakolmikko aikoo asettaa etusijalle hiilestä irtautumisen jatkamisen ja EU:n teollisuus-, liikenne- ja energia-alojen vahvistamisen, jotta voidaan parantaa kilpailukykyä ja häiriönsietokykyä. Se pyrkii edistämään puhtaita teknologioita, tukemaan innovointiin perustuvaa EU:n teollisuuspolitiikkaa ja nopeuttamaan kiertotalouteen siirtymistä ja näin vahvistamaan unionin kilpailuetua erityisesti pk-yritysten kannalta.

Puheenjohtajakolmikko pyrkii digitaali-, energia- ja liikennealojen yhteenliitettävyyteen muun muassa edistämällä kestäviä, kilpailukykyisiä ja turvallisia yhteyksiä kaikkialla Euroopassa. Se aikoo jatkaa toimia nykyisten ja suunniteltujen kriittisten energia-, digitaali- ja liikenneinfrastruktuurien, myös merenalaisten infrastruktuurien, suojelemiseksi ja niiden häiriönsietokyvyn parantamiseksi.

Puheenjohtajakolmikko pitää merenkulkua Euroopan kilpailukyvyn, häiriönsietokyvyn ja energiaturvallisuuden strategisena mahdollistajana ja tukee EU:n satamien muuttamista sinisen talouden keskuksiksi ja kestäväen kaupan ja osallistavan sinisen kasvun moottoreiksi. Se tukee myös kunnianhimoista valtamerien hallinnointia.

Puheenjohtajakolmikko pitää erittäin tärkeänä EU:n teknologisen kilpailukyvyn parantamista ja aikoo viedä eteenpäin työtä sellaisen televiestinnän sääntelykehysten luomiseksi, joka helpottaa innovointia, edistää digiverkkoihin investointeja ja varmistaa kuluttajien oikeuksien tehokkaan suojelun. Se pyrkii myös parantamaan kuluttajansuojaa puuttamalla uusiin kuluttajariskeihin, joita syntyy nykyisessä geopoliittisessa ja digitaalisessa ympäristössä.

Puheenjohtajakolmikko pyrkii myös varmistamaan kestävän matkailun kehittämisen erityisesti hyödyntämällä ja soveltamalla matkailualalla muutosvoimaisia digitaalitekologioita, kuten tekoälyvälineitä.

Tässä yhteydessä huomioidaan myös osaamisen, mukaan lukien elinikäinen oppiminen ja ammatillinen koulutus, merkitys EU:n kilpailukyvyille ja palautumiskyvyille. Euroopan vihreän ja digitaalisen siirtymän tueksi tarvittavien taitojen kehittämistä pyritään edistämään.

Väestön terveyden tukeminen on erityisasemassa, samoin kansalaisten elämänlaadun parantaminen terveen talouden lähtökohtana.

Onnistunut vihreä ja digitaalinen siirtymä

Puheenjohtajakolmikko korostaa olevansa sitoutunut edistämään onnistuneesti vihreää ja digitaalista siirtymää ja turvaamaan tulevaisuuden oikea-aikaisilla ja tehokkailla ilmastotoimilla niin, että ketään ei jätetä. Se aikoo edistää unionin siirtymistä ilmastoneutraaliuteen vuoteen 2050 mennessä ja unionin vuodelle 2040 asettaman ilmastotavoitteen saavuttamista erityisesti viemällä eteenpäin neuvotteluja vuoden 2030 jälkeisistä ilmasto- ja energiapuitteista. Kolmikko aikoo pyrkiä jatkossakin varmistamaan EU:n globaalin johtoaseman ilmastoa, biologista monimuotoisuutta, muovin aiheuttamaa saastumista ja ilman pilaantumista sekä kemikaaleja ja jätteitä käsittelevissä kansainvälisissä neuvotteluissa.

Lisäksi puheenjohtajakolmikko pyrkii edelleen suojelemaan luontoa, ekosysteemejä ja biologista monimuotoisuutta ja parantamaan samalla luonnon kykyä sietää äärimmäisiä ilmiöitä, erityisesti helleaalloja, metsäpaloja, kuivuutta ja tulvia. Tässä yhteydessä ensisijaisena tavoitteena on myös vesiresilienssin vahvistaminen kaikkialla unionissa, niin että painotetaan erityisesti vesivarojen suojelun ja niiden tehokkaan hoidon puitteita.

Puheenjohtajakolmikko aikoo edelleen asettaa etusijalle EU:n energiaturvallisuuden ja -toimitukset edistämällä aitoa energiaunionia siten, että luodaan yhteiset, yhteentoimivat ja yhdenmetyt eurooppalaiset energiamarkkinat, joilla pyritään saavuttamaan yhteenliitettävyys ja energiaturvallisuus sekä poistamaan eriarvoisuutta. Tämä edellyttää erityisesti kohtuuhintaisen sähkönsaannin tukemista, yhteenliitäntöjen parantamista, sähköntoimitusjärjestelmien joustavuuden ja energian varastoinnin vahvistamista sekä suuren puhtaan ja uusiutuvan energian potentiaalinen alueiden yhdistämistä suuren kysynnän alueisiin. Tämä koskee myös maantieteellisesti eristyneitä jäsenvaltioita ja saaria.

Puheenjohtajakolmikko aikoo osaltaan edistää unionin johtavaa roolia muun muassa tekoälyä koskevien maailmanlaajuisten digitaalialan sääntöjen ja normien kehittämisessä ja tukea strategisia kumppanuuksia EU:n digitaalisten tavoitteiden saavuttamiseksi edistäen samalla globaalia digiympäristöä, joka on avoin, turvallinen, osallistava ja ihmisoikeuksiin perustuva.

Tiede- ja innovaatiomyönteisen ja liiketoiminnalle suotuisan toimintaympäristön edistäminen

Puheenjohtajakolmikko korostaa, että tutkimuksen ja innovoinnin edistäminen ja tukeminen on tärkeää tieteellisten ja yhteiskunnallisten hyötyjen tuottamiseksi. Tutkimus ja innovointi mahdollistavat pitkällä aikavälillä unionin kilpailukyvyyn, turvallisuuden ja arvojen ylläpitämisen ja helpottavat sitä. Huippututkimuksen ja -innovoinnin tukeminen on keskeinen osa toimia, joilla toteutetaan EU:n vihreä ja digitaalinen siirtymä ja varmistetaan yritysystävällinen toimintaympäristö. Tässä yhteydessä puheenjohtajakolmikko pitää erittäin tärkeänä, että parannetaan Euroopan tutkimusvalmiuksia kehittyvien ja mahdollistavien teknologioiden alalla, houkutellessa osaajia ja pidetään heistä kiinni, edistetään innovointia samoin kuin kansainvälistä yhteistyötä ottaen asianmukaisesti huomioon tutkimuksen turvallisuus osana yleistä taloudellista turvallisuutta ja saavutetaan teollinen vahvuus keskeisillä aloilla, kuten avaruusala, puolijohde, tekoälyala, fotonikassa ja biotieteissä.

Puheenjohtajakolmikko on tietoinen vahvojen ja toimivien teollis- ja tekijänoikeusjärjestelmien merkityksestä. Niillä on ratkaiseva rooli tutkimuksen, innovoinnin ja luovuuden muuntamisessa taloudelliseksi ja yhteiskunnalliseksi arvoksi, ja ne tukevat myös eurooppalaisen innovoinnin ja kulttuurialan sekä luovien toimialojen kasvua ja kilpailukykyä.

Yhdessä eteenpäin

Puheenjohtajakolmikko aikoo lisätä EU:n houkuttelevuutta asumisen ja työskentelyn kannalta vahvistamalla EU:n politiikkojen sosiaalisia ja tasa-arvoa painottavia ulottuvuuksia erityisesti terveyden ja työllisyyden alalla ja varmistamalla, että vihreä ja digitaalinen siirtymä hyödyttävät kaikkia eikä ketään jätetä. Koheesio politiikka on edelleen keskeisessä asemassa, kun puututaan sosiaalisiin, taloudellisiin ja alueellisiin eroihin, vahvistetaan kilpailukykyä ja selviytymiskykyä sekä tuetaan muita heikommassa asemassa olevia alueita, maaseutualueita sekä syrjäisiä ja kaikkein syrjäisimpiä alueita.

Puheenjohtajakolmikko aikoo edistää kattavaa eurooppalaista saaristopolitiikkaa useilla eri aloilla, joita ovat liikenne, investoinnit, energiaomavaraisuus, ilmastokestävyys ja digitaaliset yhteydet. Lisäksi pyritään löytämään ratkaisuja, joilla saataisiin aikaan investointeja yhteyksien ja laajemman alueellisen yhteenkuuluvuuden parantamiseksi.

Puheenjohtajakolmikko toteaa, että EU voi tukea asumiseen liittyvien ongelmien ratkaisemista panemalla täytöntöön kohtuuhintaista asumista koskevan eurooppalaisen suunnitelman. Se pyrkii myös vastaamaan EU:n väestöhaasteisiin koordinoimalla EU:n yhteisiä toimia ja aloitteita ja toteuttamalla asianmukaisia toimia vaikuttaakseen väestökehityksen suuntauksiin.

Puheenjohtajakolmikko pyrkii varmistamaan sukupuolten tasa-arvon, yhtäläiset mahdollisuudet ja osallisuuden erityisesti nuorten, vammaisten henkilöiden ja haavoittuvien ryhmien osalta. Tavoitteena on parantaa työmarkkinoille pääsyä, luoda laadukkaita työpaikkoja kaikille ja puuttua osaamisvajeeseen sekä työvoimapulaan. Lisäksi pyritään nopeuttamaan köyhyyden vähentämistä vuodelle 2030 asetetun EU:n tavoitteen mukaisesti.

Puheenjohtajakolmikko aikoo edistää käynnissä olevia toimia Euroopan terveysunionin kehittämiseksi edelleen. Se aikoo painottaa terveydenhuollon laitteita ja terveyteen liittyvää bioteknologiaa koskevien ekosysteemien vahvistamista, mukaan lukien kliinisiin lääketutkimuksiin sovellettavien menettelyjen yhdenmukaistaminen, jotta EU:n asema yhtenä bioteknologian ja kliinisen tutkimuksen alojen johtavana toimijana pönkittyisi. Terveyttä ja sosiaalista palautumiskykyä tuetaan kehittämällä terveydenhuoltojärjestelmiä ja varautumista sekä edistämällä digitalisaation ja tekoälyn käyttöä aina kulloisenkin tarpeen mukaisesti.

Puheenjohtajakolmikko aikoo jatkaa nuorisopolitiikan tulevien suuntausten kehittelyä ja pyrkii edelleen edistämään nuorten osallistumista demokraattisiin prosesseihin painottaen erityisesti koulutuspolitiikkaa, joka on keskeinen väline medialukutaidon edistämisessä, sekä demokratian ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ylläpitämistä digitaalisella aikakaudella. Puheenjohtajakolmikko aikoo edistää digitaalisten välineiden turvallista ja terveellistä käyttöä ja puuttua disinformaatioon, verkkokiusaamiseen ja vihapuheeseen.

Puheenjohtajakolmikko aikoo priorisoida henkilöiden välisen väkivallan torjunnan sekä laatia EU:n kattavan toimintasuunnitelman lähisuhteväkivallan ja alaikäisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tehokkaasti kaikkialla unionissa.

*
**

Puheenjohtajakolmikko pyrkii yksissä tuumin edistämään unionin yhteisiä tavoitteita ja takaamaan EU:n vaurauden, turvallisuuden ja kilpailukyvyn.
